

ŽIVOT BLAŽENÉHO
MIKULÁŠE BISKUPA

ŽIVOT BL.
MIKULÁŠE BISKUPA

Ž I V O T B L A Ž E N Ě H O

M I K U L Á Š E B I S K U P A

ako každé stavivo, neobratným mistrem sestavené, bývá nejen nevzhledné, ale též se hroutívá, tak i psané vypravování, bylo-li sestaveno mužem neučeným, jak mu je slina na jazyk přinesla, nejen že nemá půvabné výmluvnosti řeči, ale též s výše rozumové se shroutí. Tomu já Jan, nehodný jáhen, sluha svatého Janaria, mnoho jsem se vyhýbal a tobě, bratře Athanáši, když jsi mne často prosíval, svou neohrabanost jsem před oči stavěl. Ale když jsi mi v častých přímlovách uváděl slovo Apoštolovo: Láska všecko přemáhá, posléze kdysi jsem svolil a pro úctu, kterou jsi k přesvatému služebníku Božímu Mikuláši od svých předkův ke své radosti byl zdědil, podjal jsem se úkolu latinsky vyložiti jeho narození, život a zázraky, jež skrze něho konal Pán. Ale že vím, jak má řeč proti svobodným mistrům jest nicotnou, tož kdo v čtenářské horlivosti k tomuto dílu přistoupíte, nepropukněte v lehkovážné slovo a neodsudte mne jako povaleče, který se ničemu

nenaučil. Ale promiňte, prosím, mému mládí, promiňte také mé přirozenosti. Vždyť probíhám teprve pátým pětiletím a že jsem zdraví poněkud chatrného, vynasnažoval jsem se víc něčemu se naučiti než co psát. Nu a zde bylo snahou naší úhrnem a krátce vypsati původ tohoto Světce a o jeho životě a oslavě čerpati z toho, co o něm argolsky napsal patriarcha Methoděj jakémusi velmoži jménem Theodorovi, když ho o to prosil. Nebude-li se snad komu líbiti toto naše krátké vypravování, tož ho odkazujeme k řeckým padělkům a smyšlenkám, které se o něm tím hojněji roztrušují, čím méně se s ním jak v způsobu tak v líčení shodují. Ostatní jeho zázraky brali jsme z jiných doktorův a uvedli je spíše podle smyslu nežli doslova. O jeho smrti, jak se Světec s tímto světem rozžehnal, nenapsali jsme proto, že jsme toho nemohli nikde najít. Ale proč po jeho konci nějak umíněně pátrati, když tak veliké ctnosti jeho skutků dokazují, že zbyv se okovů těla a hliněného domu, svoboden vzletěl k nebesům a v nebeském sídle s Kristem triumfuje na věky?

Toto tedy předeslavše prosíme tě, mnichu

Boží, požádej celého konventu, aby se za mne modlili a vyprosili mi od Pána, ať mně neobratnému udělí umění psáti. Neboť on když chce, činí nejen jazyky nemluvnat výmluvnými, ale rozvazuje i ústa tupé zvěře k slovům mluvících. A ty, bratře, neustávej zvláště tohoto světce žádati pro nás o pomoc, aby to, co máme v úmyslu o něm napsati, nebylo ani tak schváleno soudem lidským jako Božím. A jako jsme čtli, že mnohé potěšil svou ochranou, tak kéž i my jsme k své radosti pro jeho zásluhy starému nepříteli vyrváni a od nepřátel bezpečni.

Tož Mikuláš narodil se ze vznešené rodiny. Byl občanem města Patar, kteréž jest z nejproslulejších obcí provincie lycké. To slyňulo kdysi takovou pověstí, že se lid velmi četně do něho hrnul. Brzy však jeho hříchy způsobily, že scvrknuvši se na docela maličké městečko, bylo obýváno jen hrstkou obyvatel. A že se nám naskytlo, tož o něm v tomto úvodě jakoby odbočíme, neboť se domníváme, že to mnohým prospěje. Činíme to v snaze podati potomkům zprávu o velikém divu, jak se o něm dochovala pověst až

na naše dny. U toho města jest totiž jakési močálovité místo, které se častým šleháním plamenícího ohně všecko tak trhá, jako se trhají staré šaty. A z rozsedlých děr valí se za dne přehavný dým, v noci pak jako z kovářské výhně šlehá z nich žhoucí plamen. Ten prý má tu vlastnost, že když k němu někdo na zkoušku přistrčí ruce, žár sice cítí, ale nic se nepopálí. Jak divná jest dobrota Páně, jak divná shovívavost! Jsa všemohoucím, jemuž nikdo se neodvažuje říci: proč tak činíš? nestrestá ihned bezbožných, ani jich nezatrácuje při zločinu, ale brzy je vábí otcovskou láskou, brzy na ně hřímá krutými hrozbami, začasť je burcuje i zjevnými znameními, aby přece svých zlých skutkův litovali a po spravedlivém soudě nepykali zaslouženými tresty. Tak kdysi, když synové Boží scházeli se proti vůli Boží s dcerami lidskými, kázal Noemovi vystavěti archu, aby aspoň té se zhrozili a od nepravého obcování upustili. Ale že nijak se nezdrželi, zahubil je trestem potopy, od něhož zhynul i celý svět. Nu a hříchy Gomorských a Sodomských tak trpělivě nesl, že sestoupiti ráčil, aby uviděl, dovrší-li opravdu svou nepravost. Abraham

mu vyšel vstříc a v přátelské rozmluvě na něm vymohl, aby pro deset spravedlivých nezapomněl všech. Nu a zklamal se Abraham? Ale když nikdo tam nebyl spravedlivým nalezen leč Lot, a ten jediný byl z jejich středu odveden, ztrestal ostatní vychrlením síry; a po zásluze, aby ti, kdo daleko široko svými skutky rozšířili zápach, byli též zničeni vhodným smradem. A hle, nyní též oněm nešťastným obyvatelům uvedené obce, poněvadž žili ve velikém zhýralství a poddávali se všem svůdnostem, dostalo se k nápravě z milosrdenství Božího znamení, že strašlivý trest jde za nimi v patách. Z čehož možno usouditi, že kdyby se byli nějakým pokáním ospravedlnili, nebyli by dojista tak hroznou zkárou trestáni. O běda, běda, kletá nákazo, takové jsou tvoje odměny, takové jsou tvoje dary, že komu špatně radíš, ten i špatně tebou zahyne. Přijde, věř mi, přijde onen den, kdy i ty i původce tvůj ďábel propadnete věčnému ohni, jemuž podoben jest oheň zmíněného města, který hoří, ale nijakž nespálí. Nyní však přikročme k tomu, co jsme o svatém Muži započali.

Když v onom zmíněném městě žilo ještě

plno šlechetných lidí, tehdy rodiče jeho, čím větší se jim dostávalo cti v zástupu mocných, tím mocnější pláli touhou po nadzemské vlasti, dychtíce více po slávě důstojenství nebeského než pozemského. A opravdu, ač byli velmi zámožní, nechtěli žádných čestných hodností, žádných vůdčích míst, ale spoutavše se, jak mohli nejúsilněji, pravidly zdrželivosti, snažili se žítí panicky. A když byli v prvním květu mládí zplodili tohoto jediného syna, odřekli se podivným způsobem všech rozkoší. Také ve svých modlitbách, které často v chrámu Páně konávali, toužebně sobě žádali, aby tento jediný jejich potomek nebyl tak dědicem jejich bohatství, jako spíše dobrých mravů. I není divu, že Bůh pozoruje s výše jejich tužby na samém, abych tak řekl, prvním počátku jeho narození ukázati ráčil, jaký ten pacholík bude. Neboť, když ještě živil se mateřským mlékem, počal dvakrát do týdne, totiž ve středu a v pátek píti z prsův jen jednou. A tím se spokojoval na celý den. I kdož se odváží, nezměrný Bože všehomíra, kdo jářku ze smrtelníků vypraviti díla tvé všemohoucnosti? Kým neotřese tvoje velebnost, kterýž

zveš to, čeho není, stejně jako to, co jest? Aj, prorok nového Zachariáše, aj syn druhé Alžběty! Onen v útlém mládí, ano v lůně matčině naplněn byl Duchem Svatým, tento zavinut jsa v plénkách za jakou cenu mohl budoval chrám témuž Duchu Svatému. Onen z matky stařeny ukazuje Krista znamením, tento z mladistvé matky od mládí Krista následoval. Bůh však uchovej, abychom tohoto Světce stavěli na roveň blaženému Janovi, i když má u Boha zásluhy nevýpravné; neboť Pán praví: Mezi zrozenci ženskými nepovstal větší nad Jana Křtitele; ale chválíme podle své slabosti, jakž můžeme a jakými umíme slovy, veliké skutky Boží. Kdož pak slyšel a snadno tomu uvěří, že by děťátko pilo z matčiných prsů jen jedenkrát za den a víckrát nikoliv? Kdož nežasne ohromen jsa takovou zvěstí? Než všimneme-li si, že Pán v evangeliu praví: Otec můj až dosavad dělá, i já dělám, pak všecka nevěra ustupuje a všeliká námitka padá.

Tož když prožil léta svého dětství doma prostě jako patriarcha Jakob, počal být izdárným mládencem. A neoddal se, jakž tomu obyčejně v tom věku bývá, prostopášnostem

světa, ale chodíval buď v průvodu rodičů nebo sám do kostelů, a co tam z Písem pozorným sluchem zachytil, dobře si pamatoval a ukládal to ve zbrojnici své hrudi. Když pak pozbyl obou rodičů, často si uváděl na oči své myslí slova evangelia: Nezřekne-li se kdo všeho, co má, nemůže býti mým učeníkem. A když dychtíval vykonati, čím se ve svaté hrudi zabýval, počala mladistvou mysl lehtati bázeň, aby mu severice nesmetla toho, co zamýšlel učiniti pro Krista. A za to u sebe pravého Boha celou touhou své duše prosíval, aby On, všech věcí znalý, mu vnukl, kterak by měl s tak velikým sobě zanechaným bohatstvím naložiti, aby lidská chvála mlčela a on očím Božím se líbil.

Tož když o tom tak uvažoval, stalo se, že jeden spoluobčan jeho, nesmírně bohatý, upadl do takového nedostatku, že neměl ani věcí k životu potřebných. A co potom? Když se naň vtírala bída, rozhodl se, že učiní své tři panenské dcery, jejichž sňatkem pohrdali i neurození mužové, nevěstkami, aby aspoň jejich hanebným kuplířstvím udržel se bídě na živu. Ó té nestydatosti! Hned pověst o takovém zlu, nad jakou není hbitějšího, pro-

létla celým městem a nadělala všude plno řečí. Když se toho dověděl svatý Mikuláš, zželelo se mu přebohého člověka a zatracuje zhanobení panen zcela se rozhodl, že ze svých přebytků vyváží jejich nedostatek, aby dívky pocházející ze vznešeného rodu nebyly poskvrněny hanbou pelechu. Nechtěje však, aby kdo jiný mimo Krista pozoroval jeho počínání, pátral po vhodné chvíli, kdy by to tak vykonal, aby byl skryt i těch, kterým prokáže dobrodiní. A přemítaje o tom u sebe mluvil: „Aj, služebníče Boží, zbav otce chudoby, zbav dcery nevěstkářství. Půda tvé mysli, až dosud svatým rádlem kypřená, vyraziž najednou v dvojí užitek, aby jeden nasýtil hltavého hladovce, druhý vysvobodil panny od smilstva. Neskrývej zrní Krista rozsévače, v němž není koukole. Otevř svou pokladnici, v níž pokladové zaznívají zbožností, a neboj se troudu lichení, neboť bohatství, které Kristus schvaluje, neničí hříšný plamen. Netřeba se báti věčného ohně budově, kterou kdo staví Tvůrci nejvyššímu. Nech všeho váhání, vykonej dobrý skutek, ať to vidí, ba cítí lidé a oslavují Otce tvého, jenž v nebesích jest.“

Vyhlédnuv si tedy kteréši noci příhodnou chvíli vzal nemálo zlata, svázal je do šátku a spěchal k domu onoho muže. Tam se na všechny strany ohlédl a vhodiv tajně oknem, kolik se mu zdálo potřebným, tajně odešel. Ó té nové léčky Jakobovy! Onen přemýšlel, jak by Labanovy mzdy nepozbyl; tento však, jak by nebyl zbaven výhod nebeských. Onen kladl do žlabů pruty s oloupanou kórou, aby dostal všecko pestré; tento, aby došel v nebesích pestrých radostí, vhodil závorami domu svázaného ryzího zlata. Tuť jest, Ježíši mistře dobrý, tvůj dobře slyšící posluchač, jenž poslušen jsa tvých příkazů dvě přikázání vyplnil: smiloval se nad žebrákem a tak vykonal dílo pravice, že nevěděla levice.

Když tedy nastalo ráno, a ten člověk vstal, našed zlato nejdříve je počítal; a jak potom skákal radostí a jak mnoho Bohu děkoval, to pozná, kdo chce, z hojných slz, jež z veliké radosti prolil. Aspoň něco se zeptejme toho muže o neočekávaném jeho jáсотu: „Prosím tě, člověče, řekni přec, proč tolik jásáš? Až dosud jsi byl ve tváři smuten, nyní tě vidím veselým.“ „Ba věru, odpoví ti, vidíš mne rozradostněna, vždyť dobrotivý Pán,

nevím ani skrze koho, poskytl mi pomoc k životu, abych se zbavil hanby, do níž jsem nerad padal.“ „Nu a komu připisuješ dobrodiní, jehož se ti dostalo? Snad své víře?“ „Ano, jen jí.“ „Oh, tvého pošetilého jazyka, muži! Před chvilkou jsi byl tak nevěrným, že byv zkoušen, nevzdával jsi díky Bohu, ale rozhodl jsi se učiniti chrám Ducha Svatého hampejzem: a nyní se kasáš, že's toho byl hoden?“ Řekne ti: „O jakém to chrámu Božím mluvíš?“ „Chceš věděti o jakém? Slyš! Nádoba vyvolená jasně tomu učí řkouc: Každý, kdo čistě žije, jest chrámem Božím a sídlem Ducha Svatého. Když tak tomu jest, ano poněvadž tak tomu jest, proč jsi ukládal svým dcerám, aby smilnily? Řekneš: poněvadž mne tísnil hlad. A proč jsi nepracoval svýma rukama, jakž činili apoštolé, o nichž se s chválou tvrdí, že nepracovali jen pro sebe, ale též aby měli z čeho uděliti trpícímu nouzi?“ „Můj vznešený původ, řekne, mi bránil konati nějaké dílo.“ „Nešťastníče, když jsi se považoval za urozeného, proč pak jsi volil, aby dívky tebou zplozené hanobený byly v blýskavé službě kuplířův? Viz tedy, ubožáku, viz, abys ne-

připisoval své víře toho, co zasluhuje od-
souzení slovy Apoštola řkoucího: Kdo by
poskvrnil chrám Boží, toho rozptýlí Bůh,
nýbrž štědře dobrotivému Bohu, který ne-
strpěl, aby svítlna služebníka jeho dlouho
skryta byla pod kbelcem, a světlo ukryto
bylo ve tmách, ale aby postaveno bylo na
svícen a svítilo všem, kdož v domě Hospo-
dinově jsou. Jen zavolej své dcery zpět! Bud'
starosvatem svatby spravedlivé, nikoliv ná-
hončím nespravedlivého míšení. Odevzdej
manželům ty, které jsi kladl před smilníky,
ať se radují z manželství spravedlivého, ne-
jsou zohavovány nespravedlivou souloží. Věř
mi, že ten, jenž tobě darem posloužil, jest
ochoten ti pomoci, abys všechny spojil ne-
rozlučným sňatkem.“

I vystrojil ten člověk podle obyčeje své
prvorozené dceři svatbu a jal se pilně pátrati,
kdože mu v jeho nedostatku prokázal tak
veliké dobrodiní. A když se o to mnoho
přičiňoval, Mikuláš, sluha Kristův, maličko
po třech dnech vykonal podobný skutek
jako dříve. Ó toho muže, plného zkušeností
vyzbrojeného všemi vědomostmi, jenž chtěje
ukázati, že bere na sebe oba zákony, nespo-

kožil se zákonem litery, nýbrž připojil k němu i milost evangelia, aby dvěma proudy, vytékajícími z jednoho zřídla, zavlážil zahrádku vysychající víry tak, aby trní, nožem zbožnosti vyřezané, nemohlo už ničiti jilkem nestoudného rozkazu utěšeného ovoce. Když se tedy opět rozednilo a ten člověk vyskočil ze svého lůžka, naleznuv zrovna tolik žluťákův jako dříve, jásal takovou radostí, že i výmluvnost Homerova nebo Maronova bývala by se, myslím, uviděla nadobro neschopnou vyjádřiti velikost chval, jakých vypověděl. My však uvádíme z jeho modlitby jen maličko, rozhodnuvše se ostatní ponechati raději bystrému čtenáři, aby se toho domyslil, nežli to vypisovati. Modlilť se takto: „Pane, Pane, bez jehož pokynutí ni vrabec k zemi nepadá ni list stromový, prosím Dobrotivost tvou, rač Ty, kterýž všecko víš, ukázati mně hříšnému toho, jenž neustává mi prokazovati tolik dobrého. Začež jářku, Pane, neprosím snad proto, že bych se hocha chtěl v nerozvážné opovážlivosti dotknouti poskvrněnýma rukama, ale abych znal služebníka tvého, jenž živ jsa mezi lidmi počíná sobě andělsky, a abych velebil jméno tvé

požehnané na věky.“ Takovými slovy se modlil a takovými to povzbuzoval se řečmi: „Ano, odejmu spáнку očím svým, pilně budu hlídati a probdím noc, možná že Pán mi sluhu svého ukáže.“ Řekl a jal se plniti slova skutkem.

Zatím po několika málo dnech, aj, Mikuláš, milovník věčnosti, chtěje svůj opětovaný skutek doplniti na třetici, vhodil stejnou váhu zlata jako podvakrát. Jeho úderem byv člověk ten probuzen ihned vyběhl a když dárce skokem ubíhal, volal za ním takto: „Zastav se a neutikej nám s očí, dávno jsem si tě přál viděti.“ Což pověděv rychle přiletí a dostihnuv Mikuláše pozná ho po stínu. A hned vrhnuv se na zem snaží se políbiti mu nohy, čemuž však Světec ve své zbožné mysli zabránil a krátce k němu promluviv vymohl na něm, aby dokud vzduch zemský dýchatí bude nikomu neprozrazoval, že on Mikuláš to učinil. Šťastný člověk napodobil šťastného Mistra, jenž nejen lidem, ale i ďáblům bránil, aby jeho pověsti v lidu nešířili. Onen zajisté, aby nesměšovali pravdy s nepravdou, tento pak nechtěje žádným vynášen býti jalovým povídáním zapověděl

tomu člověku, aby nijakž nevyjevoval jeho jména. On, který zasluhuje všeliké úcty a všeliké oslavy, věda, že dvěma pánům nemůže se zalíbiti, jednoho si vyvolil, jehož břímě lehké jest, a před ním z celé duše šíji skloniv, těžké břemeno světa s jeho požitky odhodil. Nechtěl lapati světské pověsti, aby nebyl oloupen o bydlení se svatými, ale ustavičně poroučel se Bohu, jenž pořádá a spravuje všecko kdy a jak chce.

Zanedlouho po té metropole myrská pozbyla svého biskupa a jeho smrti želeli biskupové i nemálo vzdálených diecesí. Bylť dobrý a bohabojný. I sešli se spolu se všemi kleriky, aby po vůli Páně opatřili oné církvi podle vynesení kanonů vhodného biskupa. A byl v tom shromáždění jeden velekněz velice vážený, od jehož uznání závisela mínění všech, takže koho on svým slovem označí, toho také všichni nepochybně zvolí. Ten jda ve všem po stopách apoštolův napomínal všech, ať se oddají postům a nejvroucnějším modlitbám, aby ten, jenž dal Matějem doplniti počet apoštolů, také zde v obvyklé své dobrotě vyjeviti ráčil, koho chce k zastávání takového kněžství. Tehdy

všichni, jako by byli slovem s nebe vybídnuti, obrátili se tak k Bohu a zhloubi srdce toužebně si žádali, aby jim Pastýř věčný ukázati ráčil za pastýře svých ovec nejužitečnějšího. A když s největší vroucností se modlili, slyšel zmíněný velekněz s nebe hlas, který mu pravil, aby vyšel a stoupl si před kostelní bránu, a koho prvního uzří přicházeti o Jitřní, toho ať posvěti na biskupa, dodávaje také, že se jmenuje Mikuláš. Tehdy ten biskup vyprávěje ostatním spolubiskupům toto zjevení doložil: „Vy setrváte na modlitbách a já s ostatními budu venku na stráži, neboť věřím, že Bůh svému slibu dostojí.“ Tak řekl a ve svaté sprostnosti dával pozor na dveře jejich útulku. A ku podivu o Jitřní, jako by poslán byl od Pána, přede všemi bral se Mikuláš. A když došel až ke dveřím, biskup vloživ naň ruku chopil se ho a ptá se ho vlídně: „Jak se jmenuješ?“ On s holubičí prostotou, jaký už byl, nakloniv hlavy odpovídá: „Mikuláš, sluha vaší svatosti.“ A biskup hned vzav ho za ruce praví: „Synu, pojd'se mnou, mám ti říci něco zvláštního.“ A hned vešed zvolal: „Aj, bratří, pravdivě řekl Pán: Začkoliv prositi budete

ve jménu mém, věřte, že dostanete, a stane se vám. Ej, jářku, oč jsme prosili, dostává se nám. Hle, tuto jest, po němž láska naše toužila.“ Spatřivše ho pozdvihli všichni jásoť nesmírný až ku hvězdám a o závod chválili veliké skutky Spasitele. Biskupové se radovali, že jim dalo nebe druha, klerikové dováděli jako milá hovádka. Jakých průtahův? Ač velmi se zdráhaje na odpor se stavěl a velice se vzpíral, byl ihned posazen na trůn a jak v tom kraji obyčejem jest, dali mu biskupskou berlu. Jest to jistě velmi podivným a úžasným, co se vypráví, ale možno to ve všem srovnati s tím, co se dalo za stara. Kdysi totiž Duch Svatý přikázal Samuelovi, aby šel do domu Isaiova a jednoho z jeho synův, který se libil Bohu, pomazal na krále. Nyní také tomu biskupovi, když prosil zhloubi srdce, kázal hlas s nebe, aby stál na stráži před dveřmi chrámovými, že tam nalezne hodného, Bohu i jeho svaté Církvi prospěšného biskupa. Onomu, ač byl vidoucí, bylo napřed oznámeno místo, a nikoliv jméno krále. Zde se označuje místo i jméno biskupa. Onen posílil hlavy královy rohem oleje, tento se dovolával na hlavu

Mikulášovu síly Ducha Svatého. Než ovšem oba, i krále i biskupa vyvolil Pán. A protož nijak se nesmějte, že věci malé srovnáváme s velikými.

Nyní již s pomocí Boží obraťmež péro k tomu, jak si počínal za svého biskupství. A že není naším úkolem všecko dopodrobna rozváděti, proto prosíme tím snažněji, abyste nám prominuli nikoliv hrdou domýšlivost, ale pokornou smělost, a co vám s koktáním několika málo slovy vykládáme, z lásky k Světcí rádi přijměte.

Nuže, když byl povýšen na stolec velekněžský, snažil se býti tak přísných mravů a tak pokorným jako dříve. Často bdíval na modlitbách, tělo mořival posty a ač styku se ženami od dětství se hrozil, přece od této doby jich utíkal jako moru. V přijímání lidí byl pokorným, v řeči působivým. Byl hbitý v povzbuzování, přísný v kárání. O potřeby vdov a sirotků a utlačených tak se starával, jako by byly jeho vlastními. Na loupež mocných kletbu svolával, násilníky trestával a pozoroval-li snad, že někdo jest něčím zdrcen, podivuhodně ho vzpružoval a ještě podivuhodněji těšil. Pověst o jeho šlechetnosti

rostla denně a všude roznášela chválu Mikulášovu. Zde mocný, tam bezmocný ho jmenoval. Lid veškeren se radoval z ochránce tak velikého, předáci se těšili z tak velikého velekněze, který se ukazoval tak plným moci a milosti, že se o všechny staral a své biskupské důstojnosti nežadával. Já však nemám na to kdy a též řeč mi vypoví, pokusím-li se do podrobností vypsati jeho zásluhy. Tudíž, kdo bys přál si věděti, jak si počíнал a jakým byl, ten zažeň chuť a hled, abys to poznal z toho, co uvedu.

Tož když Mikuláš byl silou všelikých charismat posilován a nepřipisoval ničeho sobě, ale všechno milosti Boží, počal se tak stkvíti zázraky, že nejen lidé jeho, nýbrž i cizí, kdožkoliv soužení jsouce strastmi vzývali jeho jméno, pociťovali ihned úlevu. I stalo se kteréhosi dne, že se strhla náhle bouře na moři a nějací plavci ocitli se v tak velikém nebezpečí života, že všechno jim hrozilo jistou smrtí. Překřehlí zimou jali se náhle volati: „Mikuláši, služebníče Boží, jestli to pravda, co jsme o tobě slyšeli, tož nyní ať se nám to ukáže ve svrchovaném našem nebezpečí, abychom vyrvání z vln rozběsněného moře

Bohu a tobě díky vzdávali.“ A ku podivu, když oni takto mluvili, ukázal se jim někdo v podobě muže a řekl: „Volali jste mne, tu jsem.“ A jal se jim pomáhati při veslech, ráhnech a jiném lodním náčiní. Zanedlouho po té všecko burácení mořské utichlo a celá bouře přestala. Tehdy rozradostnění plavci brázdí utišenou hladinu a brzičko vjíždějí do vytouženého přístavu. A hned vystoupivše doptávali se, kde jest Mikuláš. A když jim bylo řečeno, že ve chrámě, ihned se tam odebrali, a věc podivná, toho, jehož nikdy neviděli, poznali aniž ho jim kdo ukázal. I padli tam k jeho nohám a jali se mu díky vzdávati vypravující, jak je biskup svou pomocí z pokraje smrti vysvobodil. Světec jim odpověděl: „Nemyslete si, že by v mé moci bylo, co se stalo. Tak ukazuje obyčejně své milosrdenství Bůh, jenž vám pro ochotnou vaši víru ráčil přispěti svou dobrotou. Vizte tudíž, jak mnoho u Boha zmůže pravá víra a upřímná prosba. Pro své hříchy býváme sice den jak den mrskáni, ale obrátíme-li se celým svým srdcem k dobrému Bohu, hned v útrobách svého milosrdenství nad námi se pohne a vytrhne nás z hrozícího nebez-

pečenství. Protož nestydte se, bratři, dobře činiti, hleděti si pokory, s radostí pomáhati chudým. Věřte mé maličkosti, že od té doby, co jest člověk pro své viny do našeho víru svržen, o žádném jeho dobrém skutku nečteme, že by ho Bůh tak schvaloval, jako almužnu, ovšem neděje-li se pro světskou chválu.“ Tak a onak oni poučení byvše a divíce se pokoře ducha, prostému oděvu, výmluvné řeči a velikým jeho ctnostem odešli.

Jednou zase byla táž krajina lycká pro viny obyvatel stížena zhoubným hladem, že bídné osení neposkytlo žádné výživy. Brzy potom, když často jmenovaný sluha Boží pro strádající odvažoval se velikých nebezpečí, přišla od tamějších rolníků zpráva, že u břehu adrijského přístavu jsou lodě naložené pšeničným zbožím. Mikuláš, rychle tam došel, praví plavcům: „Přišel jsem vás prositi, abyste pomohli tomuto lidu, stíženému ranou dlouhotrvajícího hladu, a pokud můžete mu přispěli z tohoto obilí nějak k úlevě.“ Tak Světec, a oni odpověděli Světcovi takto: „Neodvažujeme se, otče, poslechnouti tvého vyzvání, neboť nás váže státní odhad.

Plavíme se z Alexandrie a toto obilí vezeme, aby je úředníci odměřili za císařskou daň.“ Světec jim praví: „Poslyšte, aby tím lid ně- jak značně zkrácen nebyl, dejte mi z každého voru aspoň sto modiův a já ve jménu svého Pána, jemuž sloužím, mocí se zavazuji, připovídám a slibuji, že u královského výběrčího žádného úbytku míti nebudete.“ Posléze prosbami biskupovými byvše přemó- ženi odčítali z každé lodě po stu modiích, a hned za příznivého větru se zdvihše i loď- stvo i přístav opouštějí. Vítr dul a oni rychle přistáli u města Byzancia. A když odměřili císařským úředníkům míru, kterou přijali v Alexandrii, neztenčenu, pojal všechny ta- kový úžas, že plni údivu vypravovali těm úředníkům všechno za sebou, co se událo. Kteroužto zprávou ohromeni byvše na obou stranách bez přetržení velebí Boha, původ- ce všech věcí. Zatím Muž Boží dostav obilí snažil se je tak opatrně rozdělit, jak věděl, že ho kdo potřebuje. Div na div, všemo- houcí Bůh tak štědře rozhojnil tuto trochu, kterou Světec rozdělil, že dostačila všem nejen toho roku, ale až do konce následují- cího k živobytí. Ano když mnozí se rozhodli

v důvěřivé naději z toho i síti, očekávané osení jich nezklamalo prázdnými klasy, ale zapustilo hojně kořenův. Než ať nikomu se to nezdá neuvěřitelným, neboť Spasitel to slíbil slovy: Budete-li míti víru jako zrno hořčičné a řeknete této hoře: přenes se, přenes se; také slovy: Kdo ve mne věří, skutky, které já konám, i sám konati bude, i větší těchto konati bude. Mikuláš tedy opravdu věřil v toho, jehož přispěním vykonal takový a tak veliký zázrak.

Z mnoha modlářstev, kterým kdysi řečená krajina byla oddána, největší úcty k svému majestátu si dobývala modla ohavné Diany. I bylo až do času Služebníka Božího přemnoho venkovanů oddáno její kleté službě. Ale Muž Boží pronásledoval tuto bohaprázdnou pověru s takovým úsilím, že pomocí Boží z těch končin uctívání oplzlé božky dočista vypudil. Než co jest zlomyslnějšího nad ďábla? Co na zemi úskočnějšího? Když se viděl oloupeným o takovou chloubu své úcty, podnícen byv jedovatým žárem, vzplál proti Mikuláši velikým hněvem a v čerstvé mysli osnuje čerstvé zámysly. Zašel si k nějakým mužům, vším nakaženým, ano i čárám pro-

padlým, a kázal jim připravit v největší rychlosti olej, zvaný midiakon. Výborní posluchači činí hned podle slov drahého mistra a co nejrychleji skládají směs příšerné tekutiny. Když ji připravili, ďábel, jenž uškoditi nelení, vzal na se podobu nějaké zbožné ženy a v té vylhané postavě přidružil se prostřed moře k plavcům, kteří ve své zbožnosti pluli k Služebníku Božímu. A jako by měl cizí loďku praví jim: „Vidím, že plujete do domu Mikulášova. I já bych ráda jela s vámi, neboť toužím, aby se mi dostalo požehnání od otce tak velikého. Ale že nemohu, prosím vás, není-li vám to obtížno, doneste tento olej od mé maličkosti do myrejského chrámu a na památku na mne vezměte si ho něco a pomažte jím stěnu kostelní.“ Plavci netušíce lsti a nastraženého úkladu berou olej na loď a vezou jej rádi s sebou. Po té netvorná obluda jako tenký stín rychle zmizela. Ale svatý Pán, jenž nenávistníky s opovržením odmítá, netrpěl dlouho, aby ti, jež v prostotě ducha k jeho Služebníkovu spěchali, nesli dar klamně podoby, ani aby oblouzení smyšlenými řečmi dále jeli. Znenadání pozorují bárku plnou vzácných lidí.

Mezi nimi spatřují kohosi velmi podobného svatému Mikuláši, jenž se jich přívětivě dotazovati začal, řka: „Slyšte, jaká to ženská s vámi mluvila aneb co vám přinesla?“ Tu oni po pořádku všecko vyprávějí a praví: „Ejhle!“ ukazujíce olej, za který je prosila, aby jej zanesli do svatého chrámu. Jimž on: „Chcete jasně zvěděti, kdo ona žena byla? Jest to nestoudnice Diana. Abyste se přesvědčili, že mluvím jistou pravdu, vhodte tu nádobku kletého oleje do těchto vln.“ Nic se nerozmýšlejíce činí, co jim byl poručil. Ale sotva se ten olej dotkl mořských vod, stalo se něco podivného: ihned vzplál oheň a bylo viděti, jak proti přirozenosti toho živlu na širém prostranství moře hoří. Zatím však, co plavci nad tím žasnou a upřeným zrakem hledí na tak zvláštní úkaz, lodě obou tak se oddálily od sebe, že ani otáze se nemohli, kdo jest ten, skrze něhož poznali zmařené úklady lstného nepřítele. Ovšem, jak s chvatem letěli k svatému Mikuláši, hlasně vyprávěli lidem na cestě, co se jim bylo přihodilo. A přišedše až k Služebníku Božímu pravili: „Opravdu tys to byl, jenž jsi nám na moři ukázal ten hrůzyplný zjev.

Opravdu ty jsi pravý sluha Boží, pro zásluhu tvého života jsme vyrváni ze záhubných osidel ďábelských.“ Po těch slovech vypravují všechno, jak se to za sebou událo. Což uslyšev Muž Páně propukl dle svého obyčeje ve chválu nejdobrotivějšího Otce. Po té jich napomenul, aby byli spravedlivě a zbožně živi a odevzdali se zcela v ochranu Strážce věčného, který nedopustí, aby kdo byl zkoušen nad to, což může. Takovou tedy řečí je vhodně poučil a vytouženým pozhénáním je obšťastniv Sluha Ježíše Krista propustil ty lidi plné radosti domů.

A jindy zase stalo se, že když v končinách fryžských pletichami buřičův se odtrhl od vlády císaře Konstantina kmen zvaný Artaifala, dal si ihned tentýž císař schválně zavolati tři vojenské velitele, záškodníky zvané, totiž: Nepociana, Ursa a Harpiliona a promluviv s nimi poručil jim, aby přistrojili námořní vojsko a táhli podrobiti povstalce. I ozbrojili oni mladé mužstvo a napěchoвавše si vojenských zásob, vyjeli z Cařihradu a začali se plaviti po klidném moři. Ale když ujeli už předlouhou cestu na moři a pluli po vodách kraje lyckého, povstala ná-

hle nepohoda, dolehla a zmítala jimi bouře. A oni nemohouce ani jí čeliti ani plaviti se dále v rostoucí vichřici vybočili s cesty a dorazili posléze k břehům adrijského přístavu. Tam spustivše jako obyčejně kotvy, loďstvo upevňují. A že tak posléze dosáhli vytoužené pevniny, rozešlo se několik mladíků po břehu, z nichž někteří, chtějíce si něco koupiti, zašli až k tržišti zvanému Plakomata. A jakž u takových lidí bývá, loupili bez ustání. Což vida tamější vznětlivý lid, žene se všecek k odporu. I vrazili obě strany na sebe jako protivné větry hnané velikou vichřicí a rozléhající se vřava ohlašovala to městu Patarám. Tak se stalo, že celá osada se sběhla, aby zabránila násilí v takovém rozbroji. Muž Boží, byv rozruchem tím polekán, vyšel a chtěje rozhořčení pobouřených občanů bystře potlačiti, rychle spěchal k zmíněnému přístavu, vzdálenému od města na tři míle. I našel si tam velitele a přátelsky je pozdraviv políbil je. Po té se jich dotazoval řka: „Kdo jste a odkud? Přinášíte sem mír nebo zbraně?“ Oni pak odpovídají: „Otče svatý, jsme mírumilovní a bouře nás zahnala k vašim břehům. Plavíme

se do Frygie. Vzmohli se tam totiž nějací buřiči a my jsme posláni císařskou mocí na potlačení jejich zpuornosti. Proto tě prosíme, provázej nás svými modlitbami, abychom to náležitě vykonali.“ Po té biskup nadšeně k nim promluvil a pozval jich, aby šli též do hradeb města a nepovrhli jeho požehnáním. Tu oni vojenští pánové divíce se účinnosti Služebníka Božího hned všemu svému lidu zakázali, aby surově nepovykoval, ani se už v nekázni neodvažoval někomu činiti násilí.

Když je tak utišili, oznamovali mu někteří řkouce: „Pane svatý, kdybys býval se svou otcovskou péčí v obci byl, jistojistě by nebývali byli popraveni tři vojáci. Občané všichni velmi litovali, že jste tam nebyl, protože konsul dav se oslepiti velikým darem svolil, aby byli zabiti.“ Což uslyšev Muž Páně vzplál svatým ohněm a prosil řečených velitelův, aby s ním rychle pospíšili. Ve chvíli vcházejí do města a když dorazili na místo, řečené Leonti, tázal se svatý Mikuláš lidí, kteří tam byli, jsou-liž dosud oni odsouzenci na živu. Lidé odpovídající pravili: „Pospěš, ctihodný otče, pospěš, drží je ještě živé na náměstí Dioskorově.“ I odběhl rychle ke

chrámu mučeníkův Krescence a Dioskora, dle kterého se náměstí nazývalo, a nenaleznuv jich doptával se, kde jsou. Bylo mu řečeno: „Teď právě vycházejí z městských bran.“ I spěchá tam a slyší, že je odvezli na Birru, kde odsouzence popravovali. Slyše to kurýr a služebník Kristův, ač takovou cestou byl unaven, odešel, běžel a hbitě doběhnuv až na místo našel je na kolenou se zahalenou tváří a nad obnaženou jejich šíjí vznášel se již rozpřažený katův meč. Zde možno se přesvědčiti o pravdivosti výroku: Spravedlivý důvěřuje jako lev, neboť Mikuláš nedav se odstrašiti ni mocí světskou ni mečem, všecek se vrhl na liktora a zdaleka mu vyraziv z ruky meč neustoupil dříve, dokud jich nevyprostil z pout a neodváděl s sebou opakuje: „Mne, mne, jářku, jsemť ochoten za tyto nevinně odsouzené býti popraven.“ Z katů však žádný se neodvážil proti němu ani hlesnouti. Znalť jeho veliké zásluhy a velikou neohroženost a že v Kristu mnoho zmůže. Tož provázen jsa pochvalami lidu, který čekaje jeho příchodu gladiatorům bránil, přišel až k úřadovně prokonsulově. A když dveře její více násilím než

dobrovolně otevřel, ježto byly zamčeny, komorníci oznámili jeho příchod konsulu Eustachiovi. Hned vladař ten mu vyšel spěšně vstříc a pozdravil ho. Ale že psáno jest: Zkušená ctnost tresce nemoudré, Světec mu praví s opovržením: „Nepříteli Boží, rušiteli zákona, tvá ústa vypájejí krev nevinných sladčeji než med. V jaké to zaslepenosti jsi se opovážil přijíti mi na oči, když takového přečinu jsi sobě vědom, krvežíznivče? Proč jsi neposlechl příkázání Páně, které ti denně hřímá: Nevinného a spravedlivého neodsuzujte?“ Na to mu heros několika málo slovy odpověděl takto: „Proč mne tak vítáš, Služebníče Boží? Proč bez příčiny proti mně zuříš? Věz, že Eudoxia a Simonida, předáky tohoto města, ty třeba z toho více viniti než mne. Věru ti prudce planou po prolévání této krve.“ Jemuž zase biskup: „Ne Simonides ani Eudoxius, ale tebe chtivost zlata a stříbra zlákala, abys přivolil k spáchání takového zločinu. Věř mé maličkosti, že to, jak si ve vladaření počínáš, ba jak vylupuješ tuto vlast, dostane se až k uším předobrého císaře, který ti spravedlivě naměří podle tvých skutků.“ Tyto a jiné věci mu vytrvale

připomínal a stoje nehnutě vladaře plísnil. Na konec však přistoupivše k němu zmínění vojínové velice snažně ho prosili, aby odložil hněv a konsulovi, silně ruměncem politému, odpustil. Muž Páně jejich žádosti milostivě vyhověl a snažil se vladaře Eustachia, jemuž přede všemi vyčinil, přede všemi pokorně upokojiti. Ti vojenští pánové pak po slavné hostině, obdaření byvše požehnáním velekněze, s radostí vrátili se ke svým druhům a na loď. Po té, jak nejdříve bylo možno svěřiti se moři, vydali se na započatou cestu a hnáni byvše příznivými větry, rychle pluli do Frygie.

A když odklidili obratně přivržence povstání a zemi uvedli opět pod práva císařská, plavili se nazpátek do města Cařihradu. Tam nejen lid jim s blahopřáním vyšel vstříc, ale též mnozí z předáků, a císař jásaje radostí, že podrobili nepřátele bez krveprolití, přijal je jako triumfatory. Než onen starý nenávistník lidské spásy lhostejně na to nehléděl a dlouho nelenil. Měnilť se tak dlouho ve všelijaké podoby, až svým odporným popichováním donutil nějaké závistivce, kteří jejich vyznamenávání žárlivě sledovali, k ú-

silí buď je uvést v hanbu nebo je zabít. Co dále? Nějací úkladníci přistoupili k prefektu, jménem Ablaviovi, jehož Řekové nazývají eparchou, a vinili je z mnoha věcí, usilující zvláště dokázati, že se spikli proti císaři. Dodávali také, že řeč oněch jest lstná a pokora strojená, aby na takové jejich tváření nic nedbali, neboť jak uvidí vhodnou chvíli, objeví se jinými. Když však upozorovali, že planými slovy ničeho nezmohou, jali se lákati toho muže velikými dary a zbrojiti ho k záhubě nevinných. A věru k čemu nedožene hrud' smrtelníka kletý hlad na zlato? Hned eparcha, podplacený spoustou žlutého kovu, všel k augustovi a začal takto: „Převznešený pane! tvou vládou utišen celý svět odpočívá. Ale, aj, závist ďábelská, z níž rodí se semeno všelike ničemnosti, vzbudila proti nám zaryté nepřátele. Neboť, ať pravdu díím, oni vojenští pánové, které nedávno poslala vaše Výsost do Frygie, strojí úklady pánu mému. Konávajíť časté schůzky a slibují svým společníkům, že je obohatí statky a povýší jich na veliké hodnosti. Vím to jistě, proto jsem přišel, abych ti to do očí pověděl a neuvalil na sebe hněvu Božího a hněvu

panovníkova; neboť nebývají vinnými jen ti, kdo zlo páchají, ale též kdo s páchajícími souhlasí; zvláště když jsem se toho zcela nepochybně dověděl od jejich společníků. Učiniž tedy bystrost, nebem vám daná, opatření, kterého k tomu potřebí.“

Uvěřil císař lstným řečem svého prefekta a rozhněvav se kázal je ihned zjímati a uvrci do žaláře. Když pak je odevzdali strážcům žaláře, stalo se jistě ne bez pokynutí Božího, že panovník zaměstnán jsa nejvyšší správou státní s ortelem jejich odkládal. Ale čím duše jednou ve své zaslepenosti nasákne, tomu nesnadno kajicně se vzepře: tudíž zmínění utrhači po několika dnech znovu přicházejí, a nesouce vzpomenutému prefektovi slíbené dary, praví: „Čím to, že jste nepřátelům našim darovali život a když byli jati, proč nebyli ihned prokláni? Či doufáte, že učiníte vzpouře konec, když jste je dali zavřít do trestnice? Hle, věžňové oni pomocí svých přátel snaží se prchnouti a zosnovanou ničemnost svou provést. Nezbytno tudíž, přičiň se, aby nic takového, čeho si nepřejeme, vykonati nemohli. Sice budeme želeť, že jsme se starali o váš pokoj a

vy velmi rychle zhynete.“ Tudíž prefekt, dohnán byv spíše krvavým jejich darem než řečí, nalil znovu císaři do uší takovýchto jedovatin: „Pane císaři, oni padouchové, kterých Vaše Milost nechává na živu, nepřestávají se svými spoluspiklenci kouti zhoubných plánů. Poznáte jistojistě, že mají venku spřísežence, kteřížto usilují statečně je podporovati, aby znenadání vyrazili a vražedně vrhli se na pána našeho.“ Ihned císař, jako by se byl dověděl o své smrti, tak se rozlítil, že bez jakéhokoli vyšetřování kázal je zabíti. Hrabivec pak dostav tento rozkaz z veliké radosti poslal k žalávníku, aby je od sebe oddělil a hlídal ještě ostražitěji, že mají následující noci tajně býti popraveni. Ale onen hlídač, muž velice útrpný a po zásluze zvaný Hilarianus, vrhl se do žaláře a ze sklíčených prsou vydal tento hlas: „Kéž bych vás byl, pánové, nikdy nepoznal. Běda, dnes nás od sebe odtrhnou.“ A zalit jsa slzami dí: „Říci to nebo mlčet? A přece mne to nutí vám to povědět. Tož vězte, že císař vynesl rozsudek, abyste byli této noci bez odkladu zabiti. Spořádejte tudíž už napřed, co máte, abyste toho v poslední chvíli nevydali

spíše záhubě, než odkázali to závěti.“ Což když oni uslyšeli ihned studený mráz jim projel všemi kostmi a zalkavše, rozpustili vlasy, roztrhli roucha svá a s velikým nářkem volali takto: „Ach, jaká to zběsilost! Jak veliká to ukrutnost, abychom umírali jako pobudové, kteří nebývají považováni za hodny ani výslechu! Toť krutost hrozná a neslýchaná i u pohanův.“ A když tak dlouho a mnoho úpěli, Nepocianus, jeden z nich se rozpomněl, jak svatý Mikuláš podivuhodně vysvobodil tři mládence. A znovu a znovu vzdychaje posléze pronesl tuto prosbu: „Bože, králi vznešený, přispěj ubohým hy-noucím a ne pro naše zásluhy, ale pro služebníka svého Mikuláše, rač shlédnouti na mou nejpokornější prosbu, abychom, jako jsme viděli, že jeho úsilím oni tři vyrváni byli smrti, tak i my jeho prostřednictvím vytrženi byli z hrozícího nám ortelu smrti. A i když není tělesně u nás, přece věříme, že duchovně cítí s tísní všech, za něž častěji k tobě se modlí. Prosíme tě tudíž, Pane, jenž vůli bojících se tebe činíš, pro jeho modlitby nás vyslyš.“ Tak Nepocianus, tak poníženě prosili i druhové jeho a spolu a

jedněmi ústy volali: „Svatý Mikuláši, pomoz nám, Služebníče Boží, třebas jsi vzdálen, přimluv se za nás, ať vytržení jsouce z této popravky popatříme zbožně na tvou tvář a zasloužíme políbiti přesvaté nohy tvé.“

O milostivá dobrota Spasitelova! Nesmírná láska Stvořitelova, kterou tím více velebiti třeba, čím přístupnější jest všem, kdož v prostotě ji prosí. Kdo ho kdy čistým srdcem hledal a nenalezl? Kdo žádal od něho milosrdenství a nedošel? Onť sám se zavázal slovy: Začkoliv prositi budete Otce ve jménu mém, staněť se vám. Nuže o pravdě tohoto slibu tito tři ve své tísní podivuhodně se přesvědčili. Muž Boží sice dosud bral se tímto životem, ale dobrý Pán tak ráčil modlitby zmíněných prosebníkův slyšeti, jako by svatý Mikuláš byl u něho v království nadzemském přimluvčím. Ale čí jsou to, ne-li tvé dary, Kriste, tvé odměny, naprosto, Pane, tvé, jenž oslavující tebe nejen před Otcem svým v nebesích, ale i před lidmi na zemi oslavuješ.“

Nuže následující noci, které oni vojenští pánové měli býti popraveni, když císař i eparcha usnuli, viděli sny sobě podobné. My

je vypravujeme o sobě, abychom docela jasně poznali, že Všemohoucí nejen veřejně, ale i skrze vidění hrozíva těm, kdo překrucují spravedlnost. A nečinívá toho nadarmo, ale poněvadž více se raduje nad jedním hříšníkem než nad devadesátidevíti spravedlivými, ukazuje tím, že by chtěl nejraději pokání všech. Ta vidění byla taková. Ukázal se jako svatý Mikuláš a řekl: „Konstantine, proč jsi dal ony vojenské pány nespravedlivě zjímati? Proč jsi je bez viny vydal na smrt? Vstaň rychle a poruč je co nejdříve propustiti. Když bys však mou prosbou pohrdl a mínil učiniti něco jiného, prosím nebeského Krále, aby mé zhrzení pomstil a na tvou zatvrzelost dopustil válku, v níž bys ty zahynul a tvé maso bylo pokrmem zvěři a ptákům.“ Jemuž císař: „Kdo jsi a jménem koho se odvažuješ vkročiti do mého paláce a takto mluvíti?“ A on: „Jsem Mikuláš, hříšník, biskup metropole myrské.“ Po těch slovech odešel. A eparchovi nahání strachu takto: „Ablavie, zběsilče smyslu zbavený, co tě dohnalo k tomu, že ve své zarputilosti stal jsi se udavačem nevinných? Hbitě pospěš a přičiň se, ať jsou hned vyvedeni

ze žaláře. Ne-li, pak si vymohu u Velebnosti věčného Vládce, že celé tvé tělo bude se hemžiti červy a tvůj dům bude co nejdříve vypleněn.“ Prefekt mu poděšeným hlasem odpovídá: „Kdo pak jsi, že mi tolik hrozíš?“ Jemuž on: „Věz, že jsem Mikuláš, biskup myrský.“ Řekl a v dálce v lehkém obláčku s očí zmizel.

Císař i eparcha poděšení těmito viděními procitli ze sna a po rychlých poslích druh druhu, co každý viděl, spěšně vzkázali. Sotva pak jitřenka zahnala hvězdy, hned císař povolav svých velmožů i s eparchou dal si ony vojenské pány předvésti. Když stáli před ním posupně hledě začal takto: „Jakých to kouzel a čár jste znali, že nás takovými přízraky máte a takovými sny nás bouříte?“ Oni ohromeni takovým začátkem vyšetřování neodpověděli ani slova. I praví znovu císař: „Povězte nám, jaké to máte čáry?“ Jemužto Nepocianus sám za všechny tak ustrašeným hlasem odpovídá: „Převznešený císaři, jemuž Bůh svěřil otěže vlády, odstupiš od nás, abychom byli znali nějakých bezbožných umění! Nikdy jsme se, pane, takovému učení nevěnovali. Ale také pevně

vyznáváme, že jsme nic takového nespáchali, zač bychom byli vinni hrdla.“ Tehdy císař řekl: „Znáte nějakého člověka jménem Mikuláše?“ Oni pak ihned uslyševše toto jméno pozdvihovali obou paží k hvězdám a velikým hlasem volali: „Požehnaný jsi, pane Bože svatého Mikuláše, jenž neopouštíš v tebe doufajících a tvého milosrdenství jistě čekajících. Požehnaný a chvályhodný jsi na věky, jenž jsi na nešťastné služebníky své laskavě shlédnouti ráčil. A nyní Pane, Pane, nad námi se smiluj a na přimluvu služebníka svého Mikuláše vytrhni nás z této záhuby jako jsi vytrhl ony tři muže ze zhoubné poprav.“ Císař pak zahořev hned dověděti se a vyptati se jich, proč tak činí, kázal, aby k němu přistoupili blíže. A tehdy teprve na ně pohleděv řekl: „Spěšně mi vyložte, z jakého rodu jest ten, kterého jste vzývali, kdo a jaký to člověk jest a pravdu-li mluvíte.“ Hned zase Nepocianus dodav si odvahy řekl: „Oh, ten jest všecek svatý a my věříme, že pro jeho zásluhy budeme vytrženi z hrozící záhuby. On to jest, jehož jsme vzývali ve svém neštěstí, a hle, jak vidíme, ukázal se nám, rychlým pomocníkem.“

Opravdu věříme, že jest on hodný služebník Boží, když nás Kristus pro něho přes takové dálky v noční chvíli vyslyšeti ráčil.“ To pověděv vypravoval dále jaký jest, jak velice jest pokorný a jak jest dobrotiv. Také vyložil, jak se událo od nás už tolikrát vzpomnuté zachránění mladíků. Císař slyše to velmi se divil a pro tak šlechtetného muže koře se Bohu řekl: „Jděte a poděkujte se Služebníku Božímu a více ještě Bohu, jenž vás skrze něho vysvobodil. A z Konstantinových klenotnic vezměte s sebou naše dárky a mitry. Také mu doneste tento evangelistář podivuhodně zlatem pobitý a spolu tyto podušky, dvě zlaté rukavice a tuto zlatou nádobu, ozdobenou převzácnými drahými kameny, a rcete mu, aby to ráčil přijmouti a mně, rozkazů jeho s největší ochotou poslušnému, ať už nehrozí, ale ať se za mne modlí. Také ať prosí Pána za pokoj v naší říši, ano i v celém světě.“

Nuže po několika dnech oni zmínění vojenští pánové, dostavše listy a císařské dary, vydali se, jakž slíbili, na cestu k Služebníku Božímu. A přišedše k němu ihned vrhli se na zem, líbali jeho nohy a z veliké rado-

sti hlasitě opakovali: „Věru ty's nejmilejší služebník Boží. Věru ty's ctitel a milovník Krista. Věru ty zasluhuješ chvály ústy všech, neboť skrze tebe jsme zázračně vysvobozeni ze smrti.“ Tak a jinak předlouho společně provolávající na konec mu skládali svou oddanost a podávající dary spolu s císařskými listy ukázali mu důkazy svého osvobození. A výborný ten učitel hned pozdvihnuv rukou k nebesům velebil Spasitele slovy: „Veliký jsi, Pane Bože náš, veliký a podivuhodný, jehož velikosti není konce. Tyť jsi Pán bohatý ve všem, kterýž sám činíš divy veliké.“ Po těchto slovech obrátiv se k nim, svlažil je tak velikými proudy Písem, že většinu svého majetku ušředřili nuzným. A pak po způsobu lidí ve světě dováděli takovou radostí, že si až vlasy škubali, jichžto si v žaláři nebyli stříhali. A pobývše u Muže Božího nějaký čas s nesmírnou radostí, vyzbrojeni jsouce jeho učením, obohaceni jeho požehnáním, vrátili se domů, velebíce Boha našeho Ježíše Krista, jenž králuje s Otcem a Duchem Svatým jeden Bůh v rovné velebnosti, rovné moci po všechny věky věkův. Amen.

Nyní pak, bratří nejmilejší, bude-li vám libo, povíme něco o dnešním slavném dni přeblaženého Mikuláše, vyznavače a velekněze, na jeho oslavu. Konámeť slavnost toho, jehož slaví nejen Řecko, ale jehož celý téměř zemský okršek velebí. A právem zajisté, neboť i když jen maličko jest napsáno z toho, co Světec ve svém životě vykonal, přece od té doby, co odebral se ke Kristu, činí denně tak veliké zázraky, že žádný jazyk lidský jich nevypoví. Vždyť kdož důstojně vyloží, jak pro jeho zásluhy slepým bývá navracován zrak, hluchým sluch, a abych krátce řekl, neduživcům všem rychlé a nejlepší zdraví? Kdož, jářku, jest tak výmluvným, aby snadně vypověděl, jak mramorový jeho náhrobek vypocuje posvátný olej, který strážcové pérkem sbírají a s největší pečlivostí ukládají na velmi užitečná mazání při různých neduzích? Nuže povím lásce vaší, čeho jsem se dověděl z pravdivého vypravování od jedněch Řeků, kteří prohlašovali, že se toho zcela tak dověděli z úst sousedů myrských. Ovšem, jest-li tomu tak nebo není-li, z toho ať se zodpoví, kdož to vyprávěli. Jednou prý, když nějaký vel-

mož zmíněné obce nestyděl se záštiplným počínáním vypuditi biskupa z jeho sídla, přestal ihned tak požehnaný olej vytékati. Ale když ten biskup dosedl zase na svůj stolec, prýštila hned spásná tekutina jako dříve. Věru Bůh podivuhodný jest ve svatých svých, neboť oslavuje obyčejně své služebníky tak, aby zvuk jejich rozešel se po vší zemi. Jaký zvuk? Zajisté vítězství a triumfu. Neboť oni neodpírajíce své ochrany, nebem jim dané, pokorně prosícím, ukazují, že Kníže světa přemohli a ověnceni jsou diademem věčným.

Veselme se tudíž, nejmilejší, veselme se v Pánu a slavný den svatého Mikuláše spásitelně slavme. Neboť uvidí-li nás svorně slaviti, požehná, věřte mi, požehná naší zbožnosti. Vždyť už z kořene jeho aiolského jména Nikolaos ozývá se vítězství lidu. On nejprudší útoky odbojníků potírá a pomáhá porážeti tábory nepřátel. Nuže každé pohlaví a každý stav čekej jeho záštity a ochrany, doprošuj se jeho přimluvy, hledej jeho pomoci. Uměľ on kdysi jistě nebeskou rukou přicházeti milosrdně na pomoc postiženým, osvobozovati utištěných a zbavovati zhoub-

ných pout. A když jsme ty věci tak předs-
slali, pomodleme se k němu maličko, aby na
konci článku nám dopřál svojí ochrany:
„Prosíme tě tedy, přesvatý Otče Mikuláši,
abys na nejponíženější hlasy prosby naší
shlédl, na zanícení naše popatřil, a uváže
tíseň našeho stavu nepřitele potlačil, tyranii
vypudil, rozvaděné usmířil; chraň biskupův,
spravuj duchovenstvo, řiď opaty, pomáhej
mnichům a dejž, aby všichni, kdož zbožně
tvou slavnost slaví, došli co nejdříve ne-
beského království. Nás pak ubohé, kteříž
jsme neuměle toto napsali a chudičkou chvá-
lu tvé slávy sestavili, ze všech nástrah úklad-
níků vytrhni. Chraň nás šalby duchů neči-
stých, abychom věrně sloužití mohli Ježíši
Kristu, jenž s Otcem a s Duchem Svatým
živ jest a kraluje Bůh po všecky věky vě-
kův. Amen.

Stalo se kdysi, že když vandalské vojsko
z afrických končin přirazilo k zemi Kalabrijské
a pustošilo kraj ten ohněm, našel tam
jakýsi barbar v domě kteréhosi ctitele Kris-
tova obraz svatého Mikuláše, krásně na desce

malovaný. I vhodil jej hned do klína a schoval, ač dočista nevěděl, co znamená. A přišed k těm, kteří odváděli ctitele Kristovy spoutané do zajetí, tázal se jednoho z nich a řekl: „Prosím, ať mi povědí, čím podoba to jest na této desce tak pěkně namalována?“ A po těch slovech ukázal jim ikon. Křesťané popatřivše naň s nářkem a slzami pravili: „Tento obraz, který vidíme, toť podoba svatého Mikuláše, jenž slyna mnoha zázraky a ctnostmi u Boha i u lidí, ukazuje zřejmě, že živ jest i za hrobem.“ A barbar uslyšev to ihned obraz od druhů skryl, žádnému o tom ničeho neříkaje. Když pak vrátilo se vojsko vandalské s přemnoha zajatci a mnohou loupeží do Afriky, navrátil se i ten barbar, který měl obraz svatého Mikuláše, do svého domu. A byl on celníkem. Jednoho pak dne vzav ten ikon pověsil jej před celnici, v níž bylo vše, co měl, zlato, stříbro i šatstvo, a mluvil k němu těmito slovy: „Mikuláši, hlídej mi tuto celnici, neboť musím kamsi odejít.“ To povědév obrazu odešel a ač celnici nechal otevřenu, odcházel klidně, jako by kolik hlídačů tam byl rozestavil. Ale když podle celnice šli loupežníci a viděli ji otev-

řenu a hlídače v ní žádného, řekli si vespo-
lek, že té noci přijdou a vše, co jest uvnitř,
vyloupí. A tak se i stalo, neboť přišedše v
noci všecko pobrali, zlato, stříbro i ostatní
a tak odtáhli. Zbyl tam jediný ikon, jenž vi-
sel venku. Ale to se dalo řízením Božím, aby
se při tom ukázalo, jak velikých zásluh jest
Mikuláš a aby po krajích afrických jasně za-
zářil. I přišel barbar, majitel celnice, a na-
lezl ji prázdnou. Nebylo v ní dočista ničeho,
jen ikon svatého Mikuláše. Tehdy plakal a
naříkal a skřípaje divoce zuby s posupným
pohledem, obrácen tváří k obrazu blaženého
Mikuláše, pronášel k němu jako k živému a
rozumnému člověku tato slova: „Oh Miku-
láši, to jsem tě udělal dobrým hlídačem své
celnice! Co jsi to učinil? Vrať mi mé věci,
sice tě zmrskám bičem.“ A dopověděv to,
vzal bič a šlehal obraz svatého Mikuláše.
Když pak ho mrskání už unavilo, řekl mu:
„Jistě do ohně tě vhodím, nenapraviš-li toho.“
Ale přesvatý vyznavač, nejblaženější Miku-
láš, tak cítil se svým obrazem, jako by sám
byl býval mrskán bičem. I přistoupil spěšně
k místu, kde lupiči všechno dělili, co z cel-
nice onoho Saracena odnesli, a řekl jim:

„Oh nešťastníci a ubožáci, co to činíte? Nevíte-liž, že já jsem to tam byl, když jste toto zlo páchali? Na vlastní oči jsem viděl, když jste tohle a tohle kradli.“ A udává jim posobě, jaké co bylo, a kolik všeho bylo, co z celnice odnesli, dodal řka: „Vězte pak, že se postarám, neuposlechnete-li mne a nevrátíte-li všeho, co jste sebrali, aby krádež vámi spáchaná vyšla veřejně na jevo. Byloť to všechno mně dáno na starost a já nevinný, jak krutě jsem byl proto bičem zmrskán! Věřte mi, že nijakž vás neušetřím, neuposlechnete-li mých rad, ale zítra vás vydám na smrt.“ Tož ti zloději vidouce se lapení a domnívajíce se, že kdosi z lidu je vypátral, celí na mysli vyděšení a nad pomýšlení dolekáni, dohnáni byvše hrozným strachem ze smrti za ticha tmavé noci odnesli všecko nazpět a uložili v celnici. Když pak nastalo ráno a barbar přišel, uviděv všecko jmění, které byl ztratil, rozplakal se radostí, že mu svatý Mikuláš ukázal takový zázrak. Tehdáž chopiv se obrazu, jal se jej líbatí řka: „O svatý Mikuláši, věrný a spravedlivý, předobrotivý a přemilosrdný služebníče Boha vznešeného, jak slavným, jak

velikým, jak přemocným jsi se stal, jakým jsi důvěrníkem a přítelem Boha, nesmrtelného Krále, pro něhož za živa bojovati jsi nepřestal, od něhož, jak se potvrzuje, dostalo se ti moci, abys takové věci konal, jaké jsi mně pohanu skrze bezduchý kov učiniti ráčil. Ode dneška věřím v Krista i v tebe.“ I uvěřil v Krista Pána a pokřtěn byl on i celý jeho dům. A vystavěl chrám ke cti svatého Mikuláše a trvával v něm se svou manželkou a s dítkami oslavuje s nimi Pána a svatého Mikuláše.

Takto byl poprvé blažený Mikuláš v krajích afrických poznán a tak ponenáhlu u barbarů sláva jeho rostla a neustále přibývalo mu ctitelů i mezi těmi, kdož nejsou pokřtěni. A myslíme, že už není na okršku zemském místa tak odlehlého, tak skrytého ani tak pustého jako poušť, aby ho pověst a zázraky pána Mikuláše, přesvatého vyznavače nebyly ozářily. Svědky toho jsou nejen všechny provincie řecké, o nichž se tvrdí, že z nich pocházel, ale i všechna království východní. Svědky jsou také rozliční kmenové barbarští, rozličnými jazyky mluvící, kteří obývají téměř celou Afriku a jsou mu oddáni zbož-

nou úctou. Také obyvatelé Italie, ač začali teprve za dnů našich, jsouce oblažováni stále jeho zázraky, naučili se myslí ochotnou zbožně a slavně slaviti jeho svátek. A byli už za hodny uznání přispěním Páně vystavěti a zasvětiti mu ke cti přemnoho kostelův, aby jim zde byl ochráncem a přímlovčím a někdy u Stvořitele světa prostředníkem. Skrze toho, který živ jest a kraluje s Otcem v jednotě Ducha Svatého Bůh po vsecky věkův. Amen.

Nebude-li to lásce vaší nemilým, povím vám ze zázraků blaženého Mikuláše ještě jeden. Tož když blažený Vyvolený Pána našeho Ježíše Krista, biskup Mikuláš ukončil svůj život a odebral se s tohoto světa k Pánu, tehdy ten, který mu duši jeho dal, z tohoto světla přijal ji k sobě. Jeho klerikové a kněží spatřivše to vzdávali díky Bohu, že tak duši svého Vyznavače se slávou pozdvihl k nebesům. A vzavše vodu, aby umyli tělo blaženého Mikuláše, chopili se rouch jeho svatého těla a jali se je svlékati. Byl pak tam člověk nějaký jménem Cethron, který se jal těch kněží a kleriků prositi, aby

se nad ním smilovali a dali mu něco ze šatů svatého Muže. I mluvil k nim se slzami a s touhou velikou: „Přišel jsem, abych dostal požehnání od svého pána Mikuláše a nebylo mi ani dopřáno, abych ho spatřil na živu. Snažně vás prosím, dejte mi něco ze šatstva jeho svatého těla, ať aspoň to mám k úctě přesvatého pána svého.“ Tož kněží a klerikové přeblaženého Mikuláše slyšíce to a poznavše jeho žádost a touhu dali mu jedno roucho přesvatého Muže. A Cethron dostav šat blaženého Mikuláše vzal s velikou touhou novou skříňku, které ještě nikdo z lidí nebyl upotřebil, a s radosti jej ukryv šel vesel a pravil: „Děkuji tobě, Pane, že s tvého přesvatého Vyznavače nesu ostatky. Zapřisahám tě, Pane, dejž mi pro tyto ostatky blaženého Mikuláše z mých beder syna.“ Na konec, když se byl Cethron vrátil do své obce, zvané Exkoranda, jal se mluvit ku své manželce, již bylo Eufrosyna: „Hle, ostatky blaženého arcibiskupa Mikuláše, jehož jsi toužila spatřiti. Prosmež ho, aby pro jeho svaté ostatky otevřel Bůh tvůj život a z tvých útrob dal nám syna.“ Tehdy Eufrosyna plna radosti pravila: „Sláva tobě, Pa-

ne, jenž jsi nám hříšným tak veliké milosti dopřál, že máme ostatky blaženého Mikuláše.“ A jala se prositi svého muže Cethrona, aby vystavěl ke cti blaženého Mikuláše kostel, aby Bůh pro jeho modlitby vyplnil její touhu. Cethron její prosbě ochotně vyhověl a jal se stavěti venku za branami obce, na straně východní, asi na dva hony daleko chrám. Když byl dostavěn, Apollonius biskup té obce jej posvětil ke cti blaženého Mikuláše a ono roucho v něm uschoval. A ty ostatky svatého Muže počaly vydávati takovou vůni, že až na dva plné hony ono místo zářilo zázraky, a odkudkoliv tam přišli neduživí, hned jim Bůh pro zásluhy blaženého Mikuláše skýtal dobrodiní. Slepým rozsvětloval, hluchým udílel sluch, a kdo měli duchy z rozličných neřestí byli uzdravováni. Posléze všichni jali se vzdávati díky přeblaženému Mikuláši a Bohu, jenž tak veliké zázraky konati ráčil ve svém lidu skrze služebníka svého Mikuláše. A Cethron ozdobil stěny té stavby věnci a zpívaje denně Pánu Bohu chválu říkával: „Mikuláši, Pane můj přesvatý a plný milosrdenství, já, tvůj služebník, tě žádám, abys splnil mou touhu

a prosil za mne Pána, aby mi dal z mého těla syna.“ A když tak se modlil, počala Eufrosyna z něho syna, a jak se naplnila doba porodila ho šestého prosince. A nazvala ho Bohdanem a všem vděčně říkala: „Skrze ostatky blaženého Mikuláše dal mi dobrotivý Pán tohoto syna, jehož vidíte.“ A nemluvnátko všecko zářilo a bylo velmi sličné. I jali se potom každého roku s velikou radostí konati slavnost blaženého Mikuláše ve výroční den narození svého syna.

I stalo se, když pacholík dovršil sedmý rok, že přišel Cethron a Eufrosyna se synem svým a s těmi, kteříž pozváni byli, na slavnost blaženého Mikuláše. Ale přišli i Agarenští a zjímali všecky muže a ženy a byl mezi nimi jat i pacholík, syn Cethronův. Cethron však se svou manželkou byl osvobozen. A z hrůzy a strachu zapomněvše pacholete přišli do své obce Exkorandy. Agarenští pak vedli zajatce do Babylonie. A když je mezi sebe rozdělili dostal se pacholík Bohdan, syn Cethronův, do rukou krále Marmorina. Eufrosyna a Cethron jali se pacholíka hledati. A když ho nenašli, roztrhli roucha svá a začali si rváti vlasy bijíce se

ve tváře a plačíce. A matka říkala: „Běda, běda mně, jedináčku můj. Což se to ubohé matce, synu, s tebou přihodilo? Já ubohá velikým prošením jsem pána svého Mikuláše se svým mužem prosila, a on se modlil k Pánu mému a ten tě nám dal. Neprosili jsme proto, aby oči naše spatřily takovou tvou zkázu, ale čekali jsme od tebe radost, a obveselení v životě svém a přáli jsme si, abys nám zatlačil oči. Hle, nyní jsem bez tebe, synu můj. O pane můj Mikuláši, vyznavači Kristův, skrze tebe jsem ho měla, ty mi ho vrať, ať ho spatřím prve než umru. Na tvou svatou přimluvu trpělo mé lůno bolest a má hlava byla nemocna. Ale jakmile jsem toho syna svého na své oči spatřila, pro radost nevzpomněla jsem svízele, nýbrž trvala jsem v radosti. O svatý Mikuláši, smiluj se nad mým trápením. S tvým vědomím jsem já ubohá ho živila, ho kojila, a nyní jsou prsa má plna bolesti, poněvadž nevidím jedináčka svého. Zapřisahám tě, svatý Mikuláši, vrať mi mého syna a jako jsi mne šťastnou učinil když jsi mi ho dal, tak i nyní, kdy v zajetí jest opuštěn, snažně tě prosím, abys mi podal o něm zprávu a vrátil mi mého syna.

Nebudu jísti masa, nebudu pítí vína, dokud svého syna neuvidím.“ I počala se Eufrosyna postiti a modliti a nejedla, leč v třech dnech v týdnu, a stále říkala: „Blažený Mikuláši, zapřisahám tě, vrať mi mého syna.“

A když se blížila svatá slavnost přeblaženého Mikuláše, pátého prosince mluvil Cethron k své manželce Eufrosyně: „Ženo, poslechni mé rady, pojďme na slavnost přeblaženého Mikuláše a co nám Pán dá, rozdejmež chudým. A prosme našeho přesvátého otce, možná že jako vysvobodil ony tři nevinné z osidla smrti a z hněvu císaře Konstantina a přivedl je k spáse, tak přivolá i nazpět syna našeho. Věřím, jářku, že od něho mi přišlo toto vnuknutí.“ Tož Eufrosyně, když to slyšela, pohnuly se vnitřnosti, i jala se plakati a činiti, jak muž její poručil. A když vešla do chrámu rozpíala ruce k nebesům a řekla: „Pane Ježíši Kriste, Synu Boha živého, shlédni na mne hříšnici, vyslyš mne a jako jsi vysvobodil pro zásluhy tohoto přeblaženého Mikuláše mnoho mužů ze smrti na moři, a též tři nevinné spasil z nebezpečí smrti, tak vysvobod', Pane, mého syna z ruky krále Agarenských a přived' ho ke mně, ať

poznáme a uvěříme, že ty jsi ten, kterýž všecko můžeš, a kterýž jsi s to, abys vytrhl z osidel všechny, kdož v tebe důvěřují, a vysvobodil je z pouta smrti, jenž podivuhodný jsi ve svatých svých věčně, jenž živ jsi a kraluješ na věky věkův, Amen.“

A když modlitbu dokončila pozdravila všechny a jala se připravovati občerstvení klerikům a chudým, kteří byli přišli na slavnost přesvatého Mikuláše. Kněží pak a levité spolu všichni jali se zpívati Hodinky k chvále Pána a blaženého vyznavače a biskupa. A odzpívavše Hodinky seřadili se všichni a počali společně jísti. A hned následovala věc podivuhodná a neslýchaná. V tu hodinu, kdy kněží na slavnosti blaženého Mikuláše jísti počali, v tutéž hodinu ten král v Babylonii, u kterého pacholík sloužil, jal se mluvíti svým vojínům, úřadům a vojevodům: „Pravím vám, nejmilejší, že od hodiny, kdy jsem se narodil, až do této chvíle neměl jsem nikdy takové chuti na jídlo, jakou mám nyní. Připravte mi spěšně pokrm, ať pojím, a uchystejte stůl.“ Služebníci slyšíce to uchystali stůl a všichni počali společně jísti. Potom král jal se volati a pravil: „Podejte

mi číši, velice se mi chce pít.“ Tehdy pacholík, jak byl ve své službě, uslyšev to, jal se chystati pohár a čistiti jej vodou a náhle u sebe si vzpomínal řka: „Běda mně, jest tomu právě rok, co jsem byl zajat a dostal se do služby královny.“ A vzdychal dlouze po svém smyslu. Král uslyšev takové vzdychání praví mu: „Rci, proč jsi tak silně vzdychal?“ Pacholík se zatřásl a se strachem mu pravil: „Pane králi, vzpoměl jsem si náhle v mysli své, že dnes tomu rok, co jsem zde u tebe zajat, neboť otec můj a má matka kónávali na tento den velikou slavnost v chrámě svatého Mikuláše.“ Král slyše to odpověděl a řekl jemu: „Oh ubožáci, k čemuž na to myslíte, když já vás mám u sebe? A kdo vás vezme z ruky mé, dokud bude chtíti Bůh náš, abych vás měl? Pones mi, ať se napiju!“ Pacholík vzal pohár, aby uchystal nápoj, a vodu do ruky na vypláchnutí poháru. Náhle však byl tu Muž Boží Mikuláš, uchopil pacholíka za vršek vlasů na hlavě, odnesl ho zpět a vrátil ho materi jeho.

A když se všichni občerstvili za branou kostelní, viděli ho tam státi, držícího v ruce

pohár a vodu. I šli a tázali se ho řkouce:
„Kdo jsi?“ A on praví: „Jsem Bohdan, syn
Cethronův.“ A Eufrosyně, jeho matce, když
to uslyšela, pohnuly se nad ním její vnitřno-
sti. Rozplakala se radostí a běžíc objala ho.
A držíc syna svého kolem krku počala se ra-
dovati a říkati: „Díky ti činím, Pane Ježíši
Kriste, Synu Boha živého, že jsi mne nezkla-
mal v své milosti, ale vyslyšel jsi syna mého.

A spatřila jsem ho očima svýma prve
než jsi mne povolal s tohoto svě-
ta, jenž s Otcem a Duchem
Svatým živ jsi a kraluješ
Bůh po všechny
věky věkův.
Amen.“

D O B R É D Í L O S V. 55.

V p r o s i n c i l é t a P á n ě

1 9 1 8.

P o ř á d á a s p o m o c í B o ž í

a p ř á t e l ' S t u d i a v y d á v á

Z d. Č e r n ý v e S t a r é Ř í š i

n a M o r a v ě. U p r a v i l V. H.

B r u n n e r v P r a z e. N a t i s k l

F r. O b z i n a v e V y š k o v ě.

